

กลุ่มที่ 1

ป.ป.ช. ในฐานะกลไกเพื่อป้องกันปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน  
ตามรัฐธรรมนูญ

ภารกิจ ผลงาน ปัญหาอุปสรรคของ  
ป.ป.ช. ในรอบปีที่ผ่านมา\*

โดย

นายวิรัตน์ วัฒนศิริธรรม  
กรรมการ ป.ป.ช.

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

ร่วมจัดโดย

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

และ

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

วันที่ 18-19 พฤศจิกายน 2543 ณ โรงแรมแอมบาสซาเดอร์ ซิตี้ จอมเทียน พัทยา

\* ความเห็นในบทความนี้เป็นความเห็นส่วนตัวของผู้เขียน และไม่จำเป็นต้องสะท้อนจุดยืนของสถาบันที่ร่วมกันจัดการสัมมนา  
ในครั้งนี้

# สารบัญ

	หน้า
Executive Summary	v
ภารกิจ ผลงาน ปัญหาอุปสรรค ของ ป.ป.ช. ในรอบปีที่ผ่านมา	1
• ภารกิจหลักของ ป.ป.ช.	1
• ผลงานในรอบปีที่ผ่านมา	3
• ปัญหา อุปสรรค ที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน	4
• แนวทางการแก้ไขปัญหาอุปสรรค	5
• แนวทางในอนาคต	7
สรุปประเด็นการสัมมนาระดมความคิดเห็นการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	8

***Executive Summary***  
**on**  
***Missions, Achievements, Problems and Obstacles***  
***Facing the National Counter Corruption Commission***  
***During the Previous Year***  
***(up to September 2000)***

Wirat Wattanasiritham

---

The National Counter Corruption Commission (NCCC) has been appointed following the stipulation of the Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2540 (1997) that NCCC shall have the duties to inspect the exercise of State power to ensure the observation of the principle of good governance with transparency, accountability, and without corruption in the Thai society. Moreover, the Organic Law on Counter Corruption Act B.E. 2542 (1999) stated that there will be an independent Office of the National Counter Corruption Commission (ONCCC) to perform the administrative work on behalf of the NCCC.

The NCCC shall have the powers and duties as well as missions in accordance with the provision of the Organic Law on Counter Corruption Act B.E. 2542, the Offence Relating to the Bid in Public Agency Act B.E. 2542 and the Partnerships and Shares Management of the Minister Act, B.E. 2543. The three main missions of NCCC are corruption prevention, corruption suppression, and asset inspection by investigating corrupt practices by State officials who can be divided into those holding political positions and other state officials. Activities consist of :-

1. Fact finding type of investigation of people holding political positions, and state officials. If there is evidence of criminal offence being committed, the cases will be forwarded to the Attorney General for prosecution. In the case of state officials, they will also be subject to disciplinary actions by their respective agencies.

2. The investigation and recommendation to the Senate to consider removing persons holding political positions as provided by law.

3. The inspection of accounts showing particulars of assets and liabilities of persons holding political positions and other state officials. In case that any persons who intentionally avoid submitting the accounts showing assets and liabilities or intentionally submit false statements or conceal the facts which should be revealed, they shall be removed from their current positions. Such persons shall be prohibited from holding any political positions for 5 years and the NCCC shall refer the matter to the Constitutional Court for further decision.

4. The fact-finding inquiry of cases under the Offence Relating to the Bid in Public Agencies Act B.E. 2542.

5. Regulations concerning partnership and stock holding of the Ministers.

6. Proposal of the remedial measures for the prevention and suppression of corruption, and promote societal values and moral attitudes upholding the principles of honesty and integrity and encourage people's participation in the prevention and control of corruption.

**The results of NCCC's performance in the previous year as of 30 September B.E. 2543 (2000) can be summarized as follows: -**

1. Proposing 2 remedial measures for the prevention of corruption for the consideration of the cabinet.

2. Undertaking 721 inquiries of the complaints for fact-findings and another 1,677 complaints are under investigation.

3. Inspecting 742 accounts showing particulars of assets and liabilities and another 5,817 accounts are being inspected.

**In performing such duties and responsibilities, the NCCC has encountered with many problems and obstacles which can be described as follows: -**

#### **1. Legislative Problems**

1.1 Apart from duties and missions in inspecting the exercise of State power in accordance with the Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2540 and the Organic Law on Counter

Corruption B.E. 2542, the NCCC also has duties and missions in accordance with the Offense Relating to the Bid to the Government Agency B.E. 2542 and the Distribution of Partnership and Share of the Minister B.E. 2543. As a matter of fact, both Acts, at the beginning stage, were not designed to be under the jurisdiction of NCCC. Consequently, the resulting scope of work of NCCC is quite wide, and the work load is quite heavy. Furthermore, the present stock of personnel is inadequate to cope with the increasing demand.

1.2 In accordance with the Organic Law on Counter Corruption B.E. 2542, some sections stipulate that the NCCC performs several duties by themselves, which has caused further inconveniences. For example, it was determined that only the NCCC members can be Chairman of Inquiry Sub-Committee, while there are a large number of cases to be implemented, resulting in delays. Moreover, some sections are not amenable to the actual practice, such as the prohibition of disclosure of particulars of assets and liabilities.

1.3 The Organic Law on Counter Corruption, B.E. 2542 is not sufficiently related or linked with other laws, particularly concerning taxes, and the Distribution of Partnership and Share of the Minister, B.E. 2543. These problems have hindered the implementation that would have been consistent with the spirit of the Constitution.

## **2. Administrative and Personnel Problems**

The administrative and personnel problems were due to the fact that the organizational structure and personnel development plan were recently completed in April 2000 after the enactment of the Organic Law on Counter Corruption B.E. 2542, which confirmed the establishment of one single agency of NCCC. Therefore, all the work load under the responsibility of the former CCC had to be absorbed by the newly created NCCC.

## **3. Budgetary Problems**

The operational budget that the NCCC has requested was cut down which affected the work plan and operation of NCCC.

#### 4. Equipments and Facilities Problems

The NCCC encounters the problems of shortage of equipment and facilities, especially modern equipment which are badly needed. Moreover, the in-house development of information technology has not been completed yet, and the network is not connected to the systems of other related agencies.

In order to solve the above-mentioned problems, the NCCC should attempt to revise relevant laws to allow for increase in personnel, the improvement of organizational structure, human resources development, the modification of work plan in line with resources availability, the development of IT system and the development of computer net work with other agencies.

The future operational guidelines of NCCC should focus on the mobilization of support and participation from concerned agencies in the form of national strategic plan for prevention and suppression of corruption, which would encompass national-level plan, NCCC operational plan, and the implementation plan which is linked to all concerned agencies both at the central and local levels.

Nevertheless, despite all the best efforts to solve the above-mentioned problems, the very key factor to ensure success of the NCCC work is the cooperation from the people at large, various people's organizations, and concerned agencies in the prevention and suppression of corruption.

-----

# ภารกิจ ผลงาน ปัญหาอุปสรรค ของ ป.ป.ช. ในรอบปีที่ผ่านมา

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หรือ ป.ป.ช. ตั้งขึ้นตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 โดยมีเจตนารมณ์ให้ ป.ป.ช. มีหน้าที่ในการตรวจสอบอำนาจรัฐที่จะทำให้สังคมไทยเป็นสังคมธรรมาภิบาล ที่มีความโปร่งใส มีความรับผิดชอบ และปราศจากการทุจริต นอกจากนั้นพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พ.ศ.2542 ยังกำหนดให้มีสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หรือสำนักงาน ป.ป.ช. เป็นหน่วยงานธุรการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีฐานะเป็นส่วนราชการที่เป็นหน่วยงานอิสระ

ป.ป.ช. มีอำนาจหน้าที่และภารกิจหลักที่ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พ.ศ.2542 รวม 3 ด้าน คือ ภารกิจด้านป้องกันการทุจริต ภารกิจด้านการปราบปรามการทุจริต และภารกิจด้านการตรวจสอบทรัพย์สิน

## ภารกิจหลักของ ป.ป.ช.

### 1. ภารกิจด้านป้องกันการทุจริต

#### ด้านตัวระบบ

เสนอมาตรการ ความเห็น หรือข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรี รัฐสภา ศาล หรือคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อให้มีการปรับปรุงการปฏิบัติราชการ หรือวางแผนงานโครงการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อป้องกันหรือปราบปรามการทุจริตต่อหน้าที่ การกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม

#### ด้านตัวบุคคล

การเสริมสร้างทัศนคติ ค่านิยมเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริต รวมทั้งดำเนินการให้ประชาชน หรือกลุ่มบุคคลมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

### 2. ภารกิจด้านการปราบปรามการทุจริต

#### การไต่สวนข้อเท็จจริง

การไต่สวนข้อเท็จจริงเพื่อส่งเรื่องให้วุฒิสภาคัดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง คือ ผู้บริหารระดับอธิบดีขึ้นไป ซึ่งถูกกล่าวหาว่าทุจริตและร่ำรวยผิดปกติออกจากตำแหน่ง

## การไต่สวนวินิจจัย

การไต่สวนวินิจจัยผู้ถูกกล่าวหาซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐว่าทุจริตและร่ำรวยผิดปกติ เพื่อดำเนินการทางวินัย อาญา และให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน

นอกจากนั้น คณะกรรมการ ป.ป.ช. ยังมีอำนาจสอบสวนในคดี ซึ่งเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2542 โดยมีอำนาจและฐานะเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และมีอำนาจเช่นเดียวกับผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ และผู้ว่าราชการจังหวัด ในกระบวนการบังคับคดีของพนักงานอัยการ

### 3. ภารกิจด้านการตรวจสอบทรัพย์สิน

ตรวจสอบความถูกต้อง และความมีอยู่จริงตลอดจนความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง โดยแบ่งเป็น 3 ระยะ คือ ก่อนเข้ารับตำแหน่ง พันตำแหน่ง และพ้นจากตำแหน่งแล้ว 1 ปี กรณีผู้ดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ ซึ่งต้องยื่นบัญชีทรัพย์สิน ต้องตรวจสอบทุก 3 ปี หรือ 5 ปี

หากผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจงใจไม่ยื่น ยื่นเท็จหรือปกปิด ต้องส่งให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจจัยเพื่อให้พ้นจากตำแหน่ง และห้ามดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นเวลา 5 ปี

เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐที่จงใจยื่นเท็จ หรือปกปิด ต้องพ้นจากตำแหน่งและห้ามดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นเวลา 5 ปี รวมทั้งมีโทษทางอาญา

นอกจากนั้น คณะกรรมการ ป.ป.ช. ยังมีอำนาจตามพระราชบัญญัติการจัดการหุ้นส่วนและหุ้นของรัฐมนตรี พ.ศ.2543 และการดำเนินการที่เกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม รวมทั้งที่เกี่ยวข้องกับหลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วย

## ผลงานในรอบปีที่ผ่านมา

ในรอบปีที่ผ่านมา ป.ป.ช. ได้ปฏิบัติภารกิจตามที่ได้รับมอบหมายในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดยมีผลการปฏิบัติงาน ณ วันที่ 30 กันยายน 2543 สรุปได้ดังนี้

### 1. ด้านการป้องกันการทุจริต

1.1 เสนอมาตรการป้องกันการทุจริต กรณีโรงงานอุตสาหกรรมก่อมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม และการดำเนินคดีแก่ผู้กระทำการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติการประมง



1.2 ส่งเรื่องให้ส่วนราชการปรับปรุงการปฏิบัติราชการเพื่อป้องกันการทุจริต กรณีสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นมีส่วนได้ส่วนเสียในสัญญาการซื้อ การจ้างกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตนดำรงตำแหน่ง และเรื่องการแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญให้ดำรงตำแหน่งที่มีลักษณะบริหารระดับสูง ให้เกิดความเป็นธรรม โปร่งใส และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อราชการและสังคม

1.3 การติดตามผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันการทุจริต ตามมติคณะรัฐมนตรี กรณีพนักงานสอบสวนไม่รับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษ

1.4 ดำเนินกิจกรรมป้องกันการทุจริตและเสริมสร้างค่านิยมในความซื่อสัตย์สุจริต ทั้งการเสวนา การอบรม การสัมมนา และการเผยแพร่ทางสื่อต่าง ๆ

## 2. ด้านการปราบปรามการทุจริต

2.1 เรื่องที่รับดำเนินการ จำนวน 2,398 เรื่อง

2.2 ดำเนินการเสร็จ จำนวน 721 เรื่อง

2.3 อยู่ระหว่างดำเนินการ 1,677 เรื่อง

เรื่องสำคัญที่ดำเนินการเสร็จแล้วเป็นกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติให้ดำเนินคดีอาญา และดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรง เลขานุการสภาสถาบันราชภัฏ เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งเลขานุการคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ได้รับเงินค่าตอบแทนในการจัดซื้อสื่อการเรียนการสอนของสำนักงานการศึกษาเอกชนจากผู้ขาย

## 3. ด้านการตรวจสอบทรัพย์สิน

3.1 รับบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าหน้าที่ของรัฐ จำนวน 6,559 บัญชี

3.2 ดำเนินการตรวจสอบเสร็จ จำนวน 742 บัญชี

3.3 บัญชีที่อยู่ในระหว่างการตรวจสอบ จำนวน 5,817 บัญชี

ผลการตรวจสอบความถูกต้อง ความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งให้ศาลรัฐธรรมนูญ รวม 7 ราย และได้วินิจฉัยชี้ขาดแล้วเป็นผลให้บุคคลดังกล่าวต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองใด ๆ เป็นเวลา 5 ปี ดังนี้

1. กรณีไม่ยื่นบัญชีรวม 4 ราย มีที่ปรึกษารัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี 1 คน ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี 2 คน ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ 1 คน โดยศาลรัฐธรรมนูญได้วินิจฉัยชี้ขาดว่า

จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 295

2. กรณีไม่ยื่นเอกสารประกอบ 1 ราย เป็นสมาชิกวุฒิสภา ซึ่งศาลรัฐธรรมนูญได้วินิจฉัยชี้ขาดว่า จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 291 มาตรา 292 และมาตรา 295

3. กรณียื่นบัญชีและเอกสารประกอบเท็จ รวม 2 ราย คือ ที่ปรึกษารัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย (สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดพิจิตร) โดยศาลรัฐธรรมนูญได้วินิจฉัยชี้ขาดว่า จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 291 มาตรา 292 และมาตรา 295

## ปัญหา อุปสรรค ที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน

ในการปฏิบัติงานตามกฎหมายที่กำหนดไว้ ป.ป.ช. ต้องประสบกับปัญหา อุปสรรค ที่เกิดขึ้นต่างๆ ซึ่งสามารถแยกได้ในแต่ละด้านดังนี้

### 1. ปัญหาด้านกฎหมาย

1.1 นอกจากหน้าที่ความรับผิดชอบ และภารกิจในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แล้ว ป.ป.ช. ยังมีหน้าที่ และภารกิจตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2542 และพระราชบัญญัติการจัดการหุ้นส่วนและหุ้นของรัฐมนตรี พ.ศ. 2543 ซึ่งพระราชบัญญัติทั้ง 2 ฉบับดังกล่าวมิได้กำหนดไว้เดิมให้เป็นภารกิจของ ป.ป.ช. ทำให้ ภารกิจของ ป.ป.ช. ปัจจุบันมีขอบข่ายกว้างขวาง และส่งผลต่อปัญหาด้านปริมาณงานในความรับผิดชอบที่เพิ่มมากขึ้น นอกจากนั้น ยังทำให้นักกลางที่มีอยู่ในปัจจุบันไม่เพียงพอในการปฏิบัติงาน

1.2 ตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ยังมีบางมาตราที่บัญญัติให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องปฏิบัติหน้าที่เองในหลายด้าน ทำให้การปฏิบัติงานไม่คล่องตัว เช่น การกำหนดให้เฉพาะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องเป็นประธานอนุกรรมการไต่สวน ซึ่งเรื่องไต่สวนมีเป็นจำนวนมากทำให้การปฏิบัติงานล่าช้าและบางมาตรายังไม่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน เช่น การไม่ให้เปิดเผยบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

1.3 กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ยังขาดความเชื่อมโยงกับกฎหมายอื่น ๆ โดยเฉพาะด้านภาษีอากร และพระราชบัญญัติการจัดการหุ้นส่วนและหุ้นของรัฐมนตรี พ.ศ. 2543 ทำให้ไม่สามารถดำเนินการได้ตามวัตถุประสงค์ของรัฐธรรมนูญ

## 2. ปัญหาด้านการบริหารองค์กรและบุคลากร

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 กำหนดให้มีคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ตั้งแต่วันที่ 25 เมษายน 2542 โดยมีสำนักงาน ป.ป.ป. เป็นหน่วยงานธุรการ ทั้งของ ป.ป.ช. และ ป.ป.ป. จึงเกิดปัญหาในการบริหารองค์กร และบุคลากร จนกระทั่งวันที่ 17 พฤศจิกายน 2542 ได้มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.2542 กำหนดให้เหลือเพียงองค์กรเดียว คือ ป.ป.ช. และมีพระบรมราชโองการแต่งตั้งเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. เมื่อ 22 มีนาคม 2543 การจัดองค์กรและบุคลากรตามโครงสร้างใหม่ ของ ป.ป.ช. จึงดำเนินการเสร็จสมบูรณ์และดำเนินการได้ ในเดือนเมษายน 2543 ประกอบกับต้องรับโอนงานมาจาก ป.ป.ป. เดิม รวมทั้งงานที่รับใหม่ ดังนั้นจำนวนปริมาณงานจึงเพิ่มมากขึ้น ซึ่งภารกิจที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายต่างๆ ที่กำหนดไว้ข้างต้น ทำให้บุคลากรที่ปฏิบัติงานในภารกิจหลัก คือสายงานผู้บริหาร และสายงานเจ้าพนักงาน ป.ป.ช. จำนวน 305 คน และบุคลากรที่ปฏิบัติงานในสายงานสนับสนุน จำนวน 101 คนไม่สามารถปฏิบัติงานได้ตามเวลา และเป้าหมายที่กำหนด ปริมาณบุคลากรไม่สมดุลกับปริมาณงาน รวมทั้งบางงานเป็นงานใหม่ซึ่งบุคลากรยังไม่เคยปฏิบัติ จึงส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของงานด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

## 3. ปัญหาด้านงบประมาณ

สำนักงาน ป.ป.ช. ได้จัดทำรายละเอียดค่าของงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2544 เป็นจำนวนเงิน 261,777,900 บาท เสนอคณะรัฐมนตรี พิจารณาก่อนนำเสนอรัฐสภา ซึ่งปรากฏว่า คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นควรปรับลด และในขั้นตอนสุดท้ายรัฐสภาได้จัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2544 สำหรับสำนักงาน ป.ป.ช. จำนวน 183,767,000 บาท ทำให้ โครงการ งาน กิจกรรมต่างๆ ต้องมีการปรับเปลี่ยนให้เพียงพอกับจำนวนเงินงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร จึงเป็นปัญหาอุปสรรคต่อการดำเนินงานที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติงานสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำปี 2543 – 2544

## 4. ปัญหาด้านวัสดุ อุปกรณ์

ขณะนี้ สำนักงาน ป.ป.ช. ยังขาดวัสดุอุปกรณ์ ที่ทันสมัยและจำเป็นในการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบ รวมทั้งความพร้อมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสร้างเครือข่ายคอมพิวเตอร์กับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ที่จะช่วยให้การปฏิบัติงานของ ป.ป.ช. มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

## แนวทางการแก้ไขปัญหา อุปสรรค

### 1. ด้านกฎหมาย

ขอทบทวน และแก้ไขพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แห่งชาติ พ.ศ.2542 ดังนี้

- 1.1 ให้จำกัดภารกิจของ ป.ป.ช. เฉพาะที่สำคัญๆ ในส่วนอื่นควรมอบหมายหน่วยงานหรือองค์กรร่วม
- 1.2 สร้างความเชื่อมโยงกับกฎหมายอื่น โดยเฉพาะด้านภาษีอากรและองค์กรเครือข่าย
- 1.3 ให้กฎหมายมีผลในการบังคับใช้อย่างแท้จริง

## 2. ด้านการบริหารองค์กรและบุคลากร

- 2.1 การสรรหาบุคลากรเพิ่มเติมให้ได้สัดส่วนที่เพียงพอกับปริมาณงาน
- 2.2 การพัฒนาองค์กร และระบบงานให้มีประสิทธิภาพสูงสุดในภาวะที่จำเป็น
- 2.3 การพัฒนาบุคลากรให้มีศักยภาพสูงสุด

## 3. ด้านงบประมาณ

3.1 ประสานงานกับองค์กรอิสระต่างๆ ขอทบทวน เรื่องการพิจารณาค่าของงบประมาณขององค์กรอิสระที่เสนอต่อคณะรัฐมนตรี พิจารณาก่อนนำเสนอรัฐสภาว่า คณะรัฐมนตรีจะสามารถปรับลดวงเงินงบประมาณได้หรือไม่ ซึ่งจากการประชุมคณะทำงานเพื่อปรับปรุงพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2502 ชุดที่ 2 ของสำนักงบประมาณ มีความเห็นว่า หากต้องการความชัดเจนในเรื่องนี้ก็สามารถดำเนินการตามข้อกำหนดของรัฐธรรมนูญ มาตรา 266 คือ ส่งให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาด

- 3.2 ปรับแผนการทำงานให้สอดคล้องกับงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร

## 4. ด้านวัสดุ อุปกรณ์

- 4.1 จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ ที่จำเป็นให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน
- 4.2 การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 4.3 การเชื่อมโยงเครือข่ายคอมพิวเตอร์กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

## แนวทางในอนาคต

สำนักงาน ป.ป.ช. มีแนวทางการปฏิบัติงานในอนาคตโดยการระดมความคิด และร่วมมือกับองค์กรต่างๆ จัดทำแผนยุทธศาสตร์การป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ซึ่งจะประกอบด้วยแนวนโยบายระดับชาติ แผนปฏิบัติการของ ป.ป.ช. เอง และการปฏิบัติการในเชิงเชื่อมโยงกับองค์กรเครือข่ายทั้งในส่วนกลางและระดับท้องถิ่น

## สรุป

การทุจริตคอร์รัปชัน เป็นปัญหาที่ทวีความรุนแรงอย่างต่อเนื่อง และขยายวงกว้างออกไปในทุกระดับและทุกส่วนของสังคมไทย ดังนั้น ป.ป.ช. ในฐานะองค์กรหลักในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามรัฐธรรมนูญ คงจะไม่สามารถปฏิบัติงานตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายได้สำเร็จสมเจตนารมณ์ ถ้าไม่ได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายทั้งประชาชน กลุ่มบุคคล และองค์กรทุกภาคส่วน โดยร่วมกันสอดส่องเฝ้าระวังการทุจริต มีส่วนร่วมในการตรวจสอบ และทุกคนต้องตระหนักว่าการป้องกันและปราบปรามการทุจริตเป็นหน้าที่ และภารกิจของคนทั้งชาติ

**สรุปประเด็นการสัมมนาระดมความคิดการจัดทำแผนยุทธศาสตร์  
การป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ  
วันที่ 7 – 8 ตุลาคม 2543  
ณ โรงแรมเอเชียพัทยา จังหวัดชลบุรี**

---

**ผู้เข้าร่วมการสัมมนาให้ความเห็นใน 4 ประเด็น ดังนี้คือ**

**ประเด็นที่ 1 : ทำอย่างไรให้เกิดขบวนการในสังคม และการพัฒนากลไกในการป้องกัน  
และปราบปรามการทุจริตทั้งในระดับชาติและท้องถิ่น**

**ขบวนการในสังคม**

- (1) **กำหนดปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันเป็นปัญหาระดับชาติ** โดยถือเป็นภัยคุกคามในอันดับแรก ๆ ของชาติ เนื่องจากปัจจุบันการทุจริตคอร์รัปชันเป็นปัญหาที่ทวีความรุนแรงและแพร่ขยายวงกว้างมากยิ่งขึ้นในทุกระดับของประเทศ ประชาชนทุกคนต้องตระหนักถึงภัยร้ายแรงจากการทุจริต และตระหนักว่าเป็นปัญหาที่ทุกคนจะต้องร่วมกันแก้ไข และรัฐบาลจะต้องมีเจตนาจริงจังและเป็นผู้นำปลุกกระแสการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
- (2) **มีขบวนการสร้างจิตสำนึก ค่านิยม และเสริมสร้างคุณธรรม** เป็นการรณรงค์สร้างจิตสำนึก ประชาชนทุกระดับทั้งในระดับชาติ และท้องถิ่นอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง มุ่งเน้นการสร้างค่านิยมที่ไม่ยึดติดวัตถุนิยม ปลุกฝังค่านิยมในความซื่อสัตย์สุจริต และยึดมั่นในคุณธรรม ไม่ยอมรับการทุจริต และผู้กระทำการทุจริต โดยเน้นให้ผู้นำทุกระดับ ทั้งระดับชาติ ท้องถิ่น และครอบครัวประพฤติตนเป็นตัวอย่างที่ดี
- (3) **สร้างเครือข่าย** โดยผ่านกลุ่มประชาชน กลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน ธุรกิจ และสื่อที่ประสานงานเชื่อมโยงกันด้วยโครงการ กิจกรรมต่าง ๆ ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ทั้งนี้ควรมีแหล่งเงินสนับสนุนซึ่งอาจเป็นการจัดตั้งกองทุนการต่อต้านคอร์รัปชัน และระดมทุนด้วยวิธีการต่างๆ เช่นวิธีการเก็บภาษีเพิ่มอีก 0.1 – 0.2 % ร่วมกับการเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม 7% ตามปกติ เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริจาคเข้ากองทุน เป็นต้น

## การพัฒนากลไก

- (1) เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กลไกที่จัดตั้งขึ้นตามรัฐธรรมนูญ สามารถปฏิบัติงานให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญได้อย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผล โดยมีการกำหนดรูปแบบการทำงานที่ชัดเจน มีความพร้อมด้านบุคลากร งบประมาณ วิทยาการเทคโนโลยี เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างจริงจัง รวดเร็ว และเด็ดขาด
- (2) ผลักดันให้หน่วยงานรัฐทุกระดับ กำกับ ตรวจสอบการปฏิบัติงานอย่างเข้มงวดจริงจัง เพื่อสร้างความโปร่งใสในหน่วยงาน
- (3) ใช้กลไกทางกฎหมายอย่างเข้มงวด พร้อมทั้งพัฒนากฎหมายให้เอื้อต่อการป้องกันปราบปรามการทุจริต และมีผลบังคับใช้อย่างมีประสิทธิภาพ
- (4) สร้างชุมชนให้เข้มแข็ง โดยการปฏิรูปการศึกษา การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นให้ประชาชนมีอำนาจปกครองตนเองอย่างแท้จริง
- (5) ใช้กลไกสื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสม สนับสนุนการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างมีประสิทธิภาพ

**ประเด็นที่ 2 :** จะวางข่ายความร่วมมือให้เป็นรูปธรรมได้อย่างไร อาทิ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือที่ยึดโยงด้วยการสร้างค่านิยม หรือยึดโยงกันด้วยการกำหนดแผนกลยุทธ์ เป็นต้น

- (1) การสร้างค่านิยมร่วมที่เน้นในความโปร่งใส ซื่อสัตย์สุจริต เป็นอุดมการณ์ชาติ เพื่อเป็นแกนระดมเครือข่ายความร่วมมือ โดยดำเนินการรณรงค์ผ่านขบวนการทางเครือข่ายชุมชนประชาชน เครือข่ายระดับหน่วยงานภาครัฐ และเอกชน
- (2) การสร้างเครือข่ายร่วมกัน ระหว่างกลไกอิสระที่ตั้งขึ้นตามรัฐธรรมนูญ กลไกอื่น ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชน ในการร่วมมือประสานงานกัน ทั้งในเรื่องข้อมูล ข่าวสาร กฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้อง การพัฒนาเทคโนโลยี และการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ เพื่อให้การป้องกันและปราบปรามการทุจริตมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลมากขึ้น การสร้างศูนย์ประสานงานประจำองค์กรหน่วยงานของรัฐทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และท้องถิ่น โดยมี ป.ป.ช. เป็นศูนย์กลางประสานงาน มีการกำหนดบทบาทภารกิจ การจัดทำแผนกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการ เพื่อเป็นกรอบการปฏิบัติงาน และการติดตามประเมินผล

- (3) **องค์กรหลักในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต** คือ สำนักงาน ป.ป.ช. จะต้องมีบุคลากรที่มีศักยภาพ มีการรณรงค์เสริมสร้างค่านิยม ทศนคติ ประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่ความรู้ ผลงานด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เพื่อกระตุ้นให้ประชาชน สื่อมวลชน องค์กร และภาคีต่างๆ ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบ และให้ความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ทั้งในเรื่องการแจ้งข้อมูลการทุจริต การสอดส่องดูแลไม่ให้เกิดการทุจริต เป็นต้น
- (4) **การจัดตั้งอาสาสมัครท้องถิ่นและเครือข่าย** คอยเฝ้าระวังการทุจริต และส่งเสริมให้มีการศึกษาวิจัยการทุจริต เพื่อหาแนวทางแก้ไขสาเหตุได้ตรงจุด และมีประสิทธิภาพ

**ประเด็นที่ 3 : แผนการป้องกันและปราบปรามการทุจริตระดับชาติ แผนปฏิบัติการ ป.ป.ช. และแผนดำเนินการของท้องถิ่นจะต้องคำนึงถึงปัญหา และแนวทางแก้ไขอะไรบ้าง**

- (1) **แผนป้องกันและปราบปรามการทุจริต** ในระดับชาติควรคำนึงถึงกรอบแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 ทั้งนี้ในแผนฯ 9 ควรมีแนวนโยบายด้านนี้อยู่ด้วยเพื่อเป็นการประสานทิศทางการดำเนินงานของภาครัฐ แผนปฏิบัติการควรมีภารกิจ กิจกรรมที่ชัดเจน ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ และมีการติดตามประเมินผลเป็นระยะ ๆ ส่วนแผนการดำเนินการของท้องถิ่นควรขอความร่วมมือจากกลไกในท้องถิ่นบรรจุไว้ในแผนของท้องถิ่นด้วย
- (2) **ความพร้อมของทรัพยากรบุคคล งบประมาณ อุปกรณ์** ความรวดเร็วในการ ปฏิบัติงาน ซึ่งแนวทางการแก้ไขอาจจะต้องมีการพัฒนา หรือแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน
- (3) **ลักษณะของแผน** แผนทั้ง 3 ระดับ จะต้องมีความสอดคล้องและประสานกัน มีความชัดเจน และมีความอ่อนตัว
- (4) **การวางแผน** จะต้องวางแผนอย่างต่อเนื่อง และเป็นการวางแผนในเชิงรุกด้านป้องกัน โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วม และจะต้องสามารถแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติได้
- (5) **การติดตามประเมินผล** ที่เป็นรูปธรรมเพื่อให้ทราบว่าการปฏิบัติงานเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้หรือไม่เพียงใด มีปัญหา อุปสรรคอย่างไร จำเป็นต้องมีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงแผนในส่วนใดบ้าง ที่จะเหมาะสม สอดคล้อง และช่วยให้การปฏิบัติงานในการป้องกันและปราบปรามได้ผลอย่างจริงจัง



**ประเด็นที่ 4 : สังคมและชุมชนไทยที่พึงประสงค์หลังลดปัญหาการทุจริตแล้วจะมีเอกลักษณ์  
และคุณลักษณะอย่างไร**

- ▶ เป็นสังคมที่สุจริต พอเพียง และเสียสละ มีคุณธรรม จริยธรรม เมื่อแผ่ สงบ และไม่เบียดเบียน
- ▶ เป็นสังคมที่เชิดชูความดี /คนดี มีความซื่อสัตย์ คุณธรรม เป็นประชาธิปไตยความโปร่งใสและ  
เสมอภาค
- ▶ เป็นสังคมที่มีวัฒนธรรมดั้งเดิม เข้มแข็ง กล้าหาญ ที่จะต่อสู้ปราบปรามการทุจริต
- ▶ เป็นสังคมที่มีการบริหาร จัดการ ที่มีคุณภาพ มีระบบตรวจสอบ มีความโปร่งใส และปราศจาก  
คอร์รัปชัน

---

สรุปประเด็นจากการสัมมนาระดมความคิดเห็นการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ  
จัดโดยสำนักงานคณะกรรมการ ป.ป.ช. วันที่ 7-8 ตุลาคม 2543 ณ โรงแรมเอเชียพญา ชลบุรี